

Vastaus Markku Weckmanin ja 19 muun valtuutetun aloitteeseen Ulkopuolisen asiantuntijan arvio ja ehdotus Vantaan kestävän talouden ohjelmaksi

VD/2663/00.02.00.03/2022

RV/MR/EJ

Markku Weckman sekä 19 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Tulee ryhtyä toimenpiteisiin ulkopuolisen, sitoutumattoman asiantuntijan / asiantuntijaryhmän palkkaamiseksi tutkimaan ja laatimaan ehdotus Vantaan kaupungin talouden nykytilasta ja lähiajan kehitysnäkymistä. Tarvitaan puolueeton ja poliittisista tavoitteista riippumaton arvio ja ehdotus siitä, miten Vantaan lakisääteisistä taloudellisista velvoitteista selvitään. Erityinen huomio tulee kiinnittää aluehallintouudistuksen seurauksena toteutuvaan verotulojen merkittävään leikkaukseen ja vireillä olevien satoja tuhansia maksavien ylimääräisten hankkeiden rahoitukseen.

Kaupunginjohtaja Kari Nenosen aloitteesta tehtiin aikanaan vastaavanlainen selvitys hallintotieteiden tohtori Eero Laesterän toimesta. Tulokset puhuivat puolestaan.

Ulkopuolisen asiantuntijan selvitys voisi ohjata ja tukea Vantaan sisäisen poliitikoista, sekä virkamiehistä koostuvan talous- ja tuottavuusryhmän tavoiteasetantaa siten, että poliittiset intohimot ja mahdolliset henkilökohtaiset tavoitteet eivät olisi vaikuttamassa päätöksentekoon.

Yksi maailman siteeratuimmista megaprojektien tutkijoista, Oxfordin yliopiston emeritusprofessori Bent Flyvbjerg, on tutkijakollegansa Dirk W. Besterin kanssa on löytänyt syyt suurien investointien epäonnistumiseen käyttäytymistieteistä: ne ovat ”optimismi, liika itseluottamus ja todennäköisyyksien huomiotta jättäminen”.

Kaiken tuon seurauksena kustannukset aliarvioidaan ja saavutettavat hyödyt yliarvioidaan. Yleensä näissä projekteissa kohdataan myös strategista harhaanjohtamista eli vääristeltyjen tai väärien tietojen antamista. Tutkimushaastattelussa konsultti kertoi, että aluksi tehdään budjetti, joka voidaan hyväksyä poliittisesti, ja todellinen hinta tulee myöhemmin.”

Kaupunginvaltuusto 28.2.2022 § 14

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Talouden ja strategian palvelualue toteaa aloitteesta seuraavaa:

Vantaalla on muutaman vuoden välein tehty Vantaan kaupungin taloutta koskevia ulkopuolisia asiantuntijaselvityksiä. Edellisen kerran kaupunki tilasi FCG Konsultointi Oy:ltä Vantaan kaupungin talouden tilaa ja sopeutusmahdollisuuksia koskevan arvioinnin vuonna 2020. Arviointi toteutettiin osana tuottavuus- ja kasvuohjelman valmistelua ja sitä esiteltiin kaupungin tuottavuus- ja kasvuohjelmatoimikunnassa. Sitä edellisen kerran Vantaan kaupungin taloudellista tilannetta arvioitiin Perlacon Oy:n toimesta vuonna 2017, jolloin selvityksen tuloksia esiteltiin mm. Vantaan kaupunginvaltuuston seminaarissa. Molemmissa em. selvityksissä päävastuullisena asiantuntijana toimi Eero Laesterä, HT.

Seuraavan Vantaan taloutta koskevan ulkopuolisen asiantuntijaselvityksen ajankohdaksi on kaavailtu vuotta 2023, jolloin selvitys olisi käytössä vuoden 2023 elokuussa vuoden 2024 talousarviovalmistelun tueksi. Selvitys tuottaa tietoa myös tuottavuus- ja kasvuohjelman sekä nykyisen Vantaan kaupungin strategiakauden loppujaksoa varten. Tuloksia voidaan hyödyntää myös kaupungin talouden pitemmän aikavälin tarkastelussa.

Ajankohta on perusteltu myös sen vuoksi, että selvityksessä on silloin mahdollista ottaa huomioon vuoden 2023 kesällä valtiovarainministeriön julkaisema alustava arvio hyvinvointialueuudistuksen lopullisista vaikutuksista kuntien valtionosuuksiin vuodesta 2024 eteenpäin, kun vuoden 2022 alustavat tilinpäätösarviot ovat ministeriöllä käytettävissä. Myös TE2024 uudistuksen alustavia talousvaikutuksia kunnille voidaan hyödyntää vuonna 2023 tehtävässä talousselvityksessä. Selvityksen hankinta on tarkoitus toteuttaa vuoden 2023 keväällä.

Kaupunginhallitus 28.11.2022 § 32

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Markku Weckmanille ja 19 muulle allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- allekirjoitettu Markku Weckmanin ja 19 muun valtuutetun aloite ulkopuolisen asiantuntijan arvio ja ehdotus Vantaan kestävä talouden ohjelmaksi

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Matti Ruusula, talous- ja strategiajohtaja, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi